Metalbac & Farbe

Către: **CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR**
Str. Stavropoleos nr. 6, Sector 3, București, Cod Poștal: 030084
Fax: +40 213104642 ; +40 218900745 ; office@cnsc.ro

Spre știința: **COMPANIA NATIONALA DE ADMINISTRARE A INFRASTRUCTURII RUTIERE S.A.**
B-dul Dinicu Golescu 38, sector 1, București, 010873
tel: +4021 264 32 00 fax: +4021 312 09 84

Comp. Nat. de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A.
05 APR 2024
34871

Referitor: Procedura achiziție "Lucrări de marcaje rutiere executate in strat subțire, necesare drumurilor de interes național-autostrăzi, drumuri expres, drumuri internaționale, drumuri naționale principale, drumuri naționale secundare administrate de C.N.A.I.R.-S.A.", Anunț de participare nr. CN 1064900 din 06.02.2024

Nr. 316 / 03.04.2024

Domnule Președinte,

Subscrisa **S.C. METALBAC & FARBE S.R.L.** cu sediul în comuna Măgura, strada Calea Onești, nr. 66, (DN11) jud. Bacău, înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J04/2164/1994, cod unic de înregistrare RO6699774, reprezentată prin director general Popa Sorin,

în calitate de persoana interesata de procedura de achiziție publică prin licitație publică cu anunțul de participare nr. CN1064900 din 06.02.2024, având ca obiect „Lucrări de marcaje rutiere executate in strat subțire, necesare drumurilor de interes național-autostrăzi, drumuri expres, drumuri internaționale, drumuri naționale principale, drumuri naționale secundare administrate de C.N.A.I.R.-S.A." organizată de autoritatea contractantă Compania Națională De Administrare A Infrastructurii Rutiere S.A. cu sediul în B-dul Dinicu Golescu 38, sector 1, București, 010873,

formulăm în temeiul art. 8 alin. 1 din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor

CONTESTAȚIE

Împotriva Clarificării nr. 1 la procedura de atribuire a acordurilor cadru având ca obiect Lucrări de marcaje rutiere executate în strat subțire, necesare drumurilor de interes național autostrăzi, drumuri expres, drumuri internaționale „E", drumuri naționale principale, drumuri naționale secundare administrate de C.N.A.I.R. S.A., respectiv răspunsul nr. 4 la întrebarea 4, răspunsul nr. 6 la întrebarea 6 si răspunsul nr. 9 la întrebarea 9.

Solicităm admiterea contestației, constatarea nelegalității masurilor de modificare a caietului de sarcini prin răspunsurile din cadrul Clarificării nr. 1, respectiv anularea măsurii de eliminare a cerințelor privind coeficientul de luminanță retroreflectată (RL) pe timp umed RL ≥ 50 (RW3) și a coeficientului de luminanță retroreflectată (RL) pe timp ploios RL ≥ 50 (RR3)· și obligarea autorității contractante să impună cerințe minime privind retroreflexia marcajelor rutiere pe timp de noapte și vreme umedă sau ploioasă (cel puțin RW1 și RR1).

MOTIVE

În fapt, în data de 06.02.2024 s-a publicat pe SEAP anunțul de participare cu nr. CN1064900, având ca obiect „Lucrări de marcaje rutiere executate în strat subțire, necesare drumurilor de interes național-autostrăzi, drumuri expres, drumuri internaționale, drumuri naționale principale, drumuri naționale secundare administrate de C.N.A.I.R.-S.A." organizată de autoritatea contractantă Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Prin solicitările de clarificări, participanții interesați au învederat autorității contractante faptul că stabilirea în caietul de sarcini a unor cerințe minime pentru coeficientul de luminanță retroreflectată pe timp umed și ploios ar limita concurența, ar contraveni standardului SR 1848-7:2015 sau chiar nu ar exista producători ale căror vopsele comercializate să îndeplinească cerințele solicitate prin Caietul de sarcini privind coeficientul de luminanță retroreflectată pe timp umed și ploios.

Prin Clarificarea nr. 1, la răspunsurile 4, 6 și 9, autoritatea contractantă a eliminat orice cerință de luminanță retroreflectată pe timp umed și ploios, astfel că participanții pot oferta vopsele care nu au certificate din care să rezulte calitatea vopselei în ceea ce privesc proprietățile reflectorizante pe timp de noapte și vreme umedă și ploioasă.

Considerăm că această măsură este nelegală și afectează grav siguranța circulației rutiere, ținând cont de faptul că marcajele rutiere aplicate în strat subțire aferente acestei proceduri de achiziție sunt aplicate pe majoritatea drumurilor naționale și autostrăzilor, în proporție de peste 70%.

Prezentăm în continuare argumentele noastre aduse împotriva acestor masuri:

1. **Nerespectarea dispozițiilor legale privind modificarea documentației de atribuire.**

În caietul de sarcini, autoritatea contractantă a impus drept cerințe minime privind retroreflexia atât pentru vopsele pe bază de solvent cât și pentru cele pe bază de apă, respectiv a stabilit coeficientul de luminanță retroreflectată (RL) pe timp uscat RL ≥ 200 (R4), pe timp umed RL ≥ 50 (RW3) și pe timp ploios RL ≥ 50 (RR3).

După publicarea caietului de sarcini, participanții interesați au formulat solicitări de clarificări cu privire la acești coeficienți, iar autoritatea contractantă, in răspunsul la solicitări a dispus eliminarea completă a cerințelor minime privind coeficientul de luminanță retroreflectată pe timp umed și pe timp ploios.

Este nelegală modalitatea în care autoritatea contractantă a ales să modifice documentația de atribuire pe calea răspunsului la solicitările de clarificări, singura cale permisă de lege fiind în urma unei contestații adresate fie către CNSC fie instanței de judecată.

Astfel, aceste solicitări de clarificări au fost în fapt reale contestații la documentația de atribuire, fiind tardive și inadmisibile în modalitatea în care au fost transmise. Faptul că autoritatea contractantă a răspuns la aceste solicitări de clarificări și le-a admis, eliminând întru totul cerințele cu privire la coeficientul de luminanță retroreflectată pe timp umed și pe timp ploios, încalcă dispozițiile Legii nr. 98/2016 cu privire la modalitatea de modificare a documentației de atribuire. Astfel, măsurile de remediere ale documentației de atribuire se puteau face respectând altă procedură, iar clarificarea unor termeni din documentație nu presupune eliminarea unor condiții minime de participare sau introducerea unor condiții noi.

În concluzie, modalitatea aleasă de autoritatea contractantă de a modifica caietul de sarcini este nelegală și solicităm anularea acestor măsuri.

2. **Afectarea siguranței rutiere și încălcarea dispozițiilor legale privind circulația publică.**

Lucrările de marcaje rutiere executate în strat subțire presupun utilizarea a două tipuri de vopsele, respectiv: vopsea monocomponentă pe bază de solvent și vopsea monocomponentă pe bază de apă. În caietul de sarcini, pe lângă alte condiții de participare, autoritatea contractantă a stabilit că pentru îndeplinirea cerințelor minime, parametrii de performanță solicitați pentru produsele de marcare sunt:

- Coeficient de luminanță retroreflectată (RL) pe timp uscat – RL ≥ 200 (R4)
- Coeficient de luminanță retroreflectată (RL) pe timp umed – RL ≥ 50 (RW3)
- Coeficient de luminanță retroreflectată (RL) pe timp ploios – RL ≥ 50 (RR3)
- Coeficient de luminanță sub iluminare difuza(Qd) – Qd ≥ 160 (Q4)
- Factor de luminanță (β) – β ≥ 0,4 (B3)
- Aderenta (unități SRT) – SRT ≥ 45 (S1)

Coeficientul de luminanță retroreflectată se referă la capacitatea marcajului rutier de a reflecta lumina farurilor autovehiculelor și are prescurtarea RL. După cum se observă mai sus, acest coeficient are trei subcategorii în funcție de starea vremii de la momentul efectuării măsurătorii.

Este important de știut faptul că cele trei subcategorii ale coeficientului de luminanță retroreflectată (RL) sunt **scalate în funcție de valorile obținute în cadrul măsurătorilor** pentru a stabili astfel nivelul calitativ al marcajelor și al vopselelor utilizate.

Astfel, coeficientul de luminanță retroreflectată (RL) pe **timp uscat** este scalat de la R2 până la R5 astfel:

- clasa R2 când RL ≥ 100
- clasa R3 când RL ≥ 150
- clasa R4 când RL ≥ 200
- clasa R5 când RL ≥ 300

Coeficientul de luminanță retroreflectată (RL) pe **timp umed** este scalat de la RW1 până la RW6 astfel:

- clasa RW1 când RL ≥ 25
- clasa RW2 când RL ≥ 35
- clasa RW3 când RL ≥ 50
- clasa RW4 când RL ≥ 75
- clasa RW5 când RL ≥ 100
- clasa RW6 când RL ≥ 150

Coeficientul de luminanță retroreflectată (RL) pe **timp ploios** este scalat de la RR1 până la RR6 astfel:

- clasa RR1 când RL ≥ 25
- clasa RR2 când RL ≥ 35
- clasa RR3 când RL ≥ 50
- clasa RR4 când RL ≥ 75
- clasa RR5 când RL ≥ 100
- clasa RR6 când RL ≥ 150

Acești coeficienți de luminanță retroreflectată (RL, RW și RR) au relevanță doar pentru **asigurarea vizibilității marcajelor pe timpul nopții**, iar pentru asigurarea vizibilității marcajelor pe timp de zi se utilizează coeficientul de luminanță sub iluminare difuză (Qd) și factorul de luminanță (β).

Conform Instrucțiunilor tehnice pentru marcaje rutiere publicate pe site-ul autorității contractante: *„retroreflexia este realizată printr-o combinație de reflexie și refracție a luminii incidente generate de farurile automobilelor, ce face ca o parte din aceasta să fie reflectată înapoi spre șofer. Retroreflexia este o caracteristică obligatorie pentru marcajul rutier pe drumurile publice extraurbane, în toate zonele de trafic în mișcare. Pentru zonele urbane care beneficiază de iluminat public suficient, administratorul drumului / proiectantul pot prevedea marcaje rutiere non-reflectorizante (un iluminat*

public intens anulează efectul de retroreflexie al microbilelor de la suprafața marcajului, contrastul fiind prea mic pentru a mai ajuta la scoaterea în evidență a liniei de marcaj în raport de fundal).

La marcajele rutiere uzuale efectul de retro-reflexie dat de microbilele de sticlă este diminuat până la dispariția totală odată cu creșterea umidității la sol, când stratul superficial al marcajului este acoperit cu apă; aceasta umple spațiile dintre corpurile retroreflective (microbile de sticlă) aflate la suprafața marcajului, modificând modul de reflectare a luminii incidente – aceasta este dispersată spațial în toate direcțiile și retroreflexia dispare. Tocmai în situațiile în care marcajul ar fi cel mai necesar pentru corecta ghidare a traficului (noaptea, pe timp de ploaie), marcajul poate "dispărea" în totalitate din câmpul vizual.

Pentru înlăturarea acestui neajuns, se pot adăuga materiale de pulverizare cu diametru mai mare sau se folosesc materiale de marcaj care permit o aplicare structurată sau profilată. În acest din urmă caz, realizarea retroreflexiei este posibilă și în prezența apei, pentru că suprafața marcajului are o componentă dimensională verticală mai mare, pe care apa în general nu o acoperă în totalitate. Se poate obține îmbunătățirea retroreflexiei și în situația acoperirii complete a marcajului cu apă, dacă se folosesc microbile cu indice de refracție modificat – dar rezultatul obținut este însoțit de scăderea indicelui de rugozitate a suprafeței (SRT)."

În caietul de sarcini, autoritatea contractantă a impus drept cerințe minime privind retroreflexia atât pentru vopsele pe bază de solvent cât și pentru cele pe bază de apă, respectiv a stabilit coeficientul de luminanță retroreflectată (RL) pe timp uscat RL ≥ 200 (R4), pe timp umed RL ≥ 50 (RW3) și pe timp ploios RL ≥ 50 (RR3).

După publicarea caietului de sarcini, participanții interesați au formulat solicitări de clarificări cu privire la acești coeficienți, iar autoritatea contractantă în răspunsul la solicitări a dispus **eliminarea completă a cerințelor minime privind coeficientul de luminanță retroreflectată pe timp umed și pe timp ploios.**

Măsura autorității contractante încalcă dispozițiile legale privind siguranța rutieră având în vedere că marcajele rutiere sunt un element esențial în menținerea siguranței circulației autovehiculelor, astfel cum prevăd dispozițiile OUG 195/2002 și a Regulamentului de aplicare ale acestuia.

Conform Art. 30 din OUG 195/2002 privind circulația pe drumurile publice:

"(1) Mijloacele de semnalizare rutieră sunt: a) sistemele de semnalizare luminoasă sau sonoră; b) indicatoarele; c) marcajele; d) alte dispozitive speciale.

(2) Mijloacele de semnalizare rutieră se constituie într-un sistem unitar, se realizează și se instalează conform standardelor și reglementărilor tehnice specifice în vigoare, astfel încât să fie observate cu ușurință

*și de la o distanță adecvată, **atât pe timp de zi, cât și pe timp de noapte**, de cei cărora li se adresează și trebuie să fie în deplină concordanță între ele, precum și într-o stare tehnică de funcționare corespunzătoare."*

De asemenea, legiuitorul a prevăzut la Art. 75 din Regulamentul de aplicare a OUG 195/2002:

„(1) Marcajele servesc la organizarea circulației, avertizarea sau îndrumarea participanților la trafic. Acestea pot fi folosite singure sau împreună cu alte mijloace de semnalizare rutieră pe care le completează sau le precizează semnificația.

*(2) Marcajele se aplică pe suprafața părții carosabile a drumurilor modernizate, pe borduri, pe lucrări de artă, pe accesorii ale drumurilor, precum și pe alte elemente și construcții din zona drumurilor. Marcajele aplicate pe drumurile publice trebuie să fie reflectorizante sau însoțite de dispozitive reflectorizante care **trebuie să-și păstreze proprietățile de reflexie și pe timp de ploaie sau ceață**."*

După cum se observă, legiuitorul a prevăzut obligativitatea marcajelor rutiere de a respecta si de a păstra proprietăți minime de reflexie pe timp de noapte și în vreme de ploaie sau ceață (vreme umedă).

Înlăturarea oricăror cerințe privind retroreflexia pe timp umed și ploios încalcă flagrant dispozițiile legale amintite. Vă rugăm să aveți în vedere faptul că marcajele în strat subțire sunt utilizate în peste 70% din infrastructura rutieră din Romania aflată în administrarea CNAIR. Utilizarea unor marcaje rutiere în strat subțire care nu prezintă nicio performanță privind retroreflexia, conduc la imposibilitatea conducătorilor auto de a se ghida în conducerea autovehiculelor pe timp de noapte și pe vreme umedă/ploioasă. Mai mult decât atât, analizând platforma SEAP se pot găsi proceduri de achiziții în care atât autoritatea contractantă cât și municipalități și administratori de drumuri județene au solicitat vopsele pentru marcaje rutiere cu cerințe minime de vizibilitate pe timp de noapte și în condiții de ploaie/umiditate.

Mai mult, la nivel European există reglementări care recomandă o atenție sporită față de performanța marcajelor rutiere inclusiv amplasării, vizibilității și retroreflecției acestora: Rezoluția Parlamentului European din 6 octombrie 2021 referitoare la cadrul de politică al UE privind siguranța rutieră 2021-2030 – Recomandări privind următorii pași către „Viziunea zero" (2021/2014(INI))

„8. invită Comisia și statele membre să accelereze activitatea referitoare la specificațiile UE pentru performanța indicatoarelor și marcajelor rutiere, cu scopul de a pregăti terenul pentru o mai mare automatizare a vehiculelor; reamintește importanța performanței indicatoarelor și marcajelor rutiere, inclusiv a amplasării, vizibilității și retroreflecției acestora, îndeosebi pentru eficacitatea sistemelor de

asistență a conducătorului auto, cum ar fi sistemele inteligente de asistență pentru controlul vitezei și menținerea benzii de circulație; subliniază importanța utilizării infrastructurii pentru construirea de drumuri autoexplicative, autoaplicabile și „indulgente" pentru siguranța tuturor participanților la traficul rutier, în special în zonele periculoase sau în zonele cu un număr semnificativ de utilizatori vulnerabili ai drumurilor;"

În cazul în care Consiliul consideră că modalitatea de modificare a documentației de atribuire este legală, solicităm anularea/modificarea măsurilor de eliminare a cerințelor minime și obligarea autorității contractante de a impune cel puțin coeficienții minimi enunțați mai sus, respectiv RR1 și RW1. De altfel, solicitarea de a diminua valorile prevăzute în caietul de sarcini a fost formulată și la întrebarea nr. 4 unde s-a solicitat *„**diminuarea** valorii Coeficientului de luminanță retroreflectată (RL) pe timp ploios de la RL ≥ 50 mcd/lxm2 (clasa RR3) la RL ≥ 35mcd/lxm2 (clasa RR2), pentru marcajele rutiere executate cu vopsea pe baza de solvent apă (ecologică) de culoare albă."*

3. **<u>În continuare vom aduce argumente care să combată motivele eliminării cerințelor minime privind coeficientul de luminanță retroreflectată invocate de participanții care au transmis solicitări de clarificări</u>**

În ceea ce privește Întrebarea nr. 6, autorul acesteia a invocat dispozițiile Standardului 1848-7:2015 menționat și în Caietul de sarcini, dispoziții care clasifică materialele utilizate pentru realizarea marcajelor rutiere, iar atât vopseaua de marcaj monocomponentă cu solvent organic cât și cea pe bază de apă se utilizează pentru realizarea marcajelor de Tip I. Utilitatea acestei clasificări în viziunea autorului întrebării constă în faptul că punctul 1.4 din standardul respectiv prevede că pentru marcajul rutier de Tip I nu sunt obligatorii proprietăți de retroreflexie în condiții de vreme umedă sau ploioasă.

Este nelegală această susținere mai ales având în vedere caracterul voluntar al standardelor așa cum prevede Art. 6 din Legea 163/2015 privind standardizarea națională conform căruia aplicarea standardelor române are caracter voluntar și poate deveni obligatorie numai printr-o reglementare, ceea ce pentru standardul 1848-7:2015 nu este cazul.

Mai mult, există obligații expres prevăzute în OUG nr. 195/2002 raportat la Regulamentul de aplicare al acestei ordonanțe conform cărora autoritatea care administrează infrastructura rutieră are obligația să utilizeze și să mențină în stare bună de funcționare marcaje rutiere ce pot fi observate noaptea pe timp umed sau ploios. Aplicarea acestor dispoziții legale are întâietate și nu pot fi eludate.

În ceea ce privește pericolul limitării concurenței și a inexistenței unor producători la nivel European care să dețină un astfel de produs cu performanțele solicitate în caietul de sarcini, vă enumerăm în continuare atât pentru vopselele pe bază de solvent cât și pe bază de apă câțiva producători ce comercializează vopsele care îndeplinesc niște cerințe minime de siguranță rutieră privind retroreflexia pe timp de noapte și vreme umedă/ploaie.

Astfel, din analiza certificatelor publicate pe site-ul AETEC (laborator autorizat pentru certificarea produselor utilizând masa rotativă) se poate observa lesne faptul că pentru **vopselele pe bază de solvent** există cel puțin 4 producători ce oferă sisteme de marcaj rutier cu performanțe la clasa de trafic P6 (2 milioane de treceri cu roata) cu vizibilitate pe timp de noapte și ploaie conform cerințelor inițiale ale caietului de sarcini: SWARCO VICAS (P6: R4/ RR4/ RW6), HELIOS TBLUS (P6: R4/ RR3/ RW6), VISEVER FABRICACION (P6: R5/ RR3/ RW6) și METALBAC & FARBE (P6: R4/ RR3/ RW5).

De asemenea, pentru **vopselele pe bază de apă**, unde participanții care au formulat solicitări de clarificări au invocat că nu există niciun producător care să îndeplinească cerințele minime stabilite în caietul de sarcini (RR3/RW3) și în acest caz era oportună reducerea cerințelor și nu eliminarea completă a acestora având în vedere că există cel puțin 3 producători ce oferă sisteme de marcaj rutier cu performanțe la clasa de trafic P6 (2 milioane de treceri cu roata) cu vizibilitate pe timp de noapte și ploaie: SWARCO VICAS (P6: R5/ RR2/ RW5), GEVEKO MARKINGS GERMANY GmbH (P6: R4/ RR2/ RW3) și METALBAC & FARBE (P6: R4/ RR1/ RW4).

Pentru aceste motive, solicităm admiterea contestației astfel cum a fost formulată, constatarea nelegalității măsurilor de modificare a caietului de sarcini prin răspunsurile din cadrul Clarificării nr. 1, respectiv anularea măsurii de eliminare a cerințelor privind coeficientul de luminanță retroreflectată (RL) pe timp umed RL ≥ 50 (RW3) și a Coeficientului de luminanță retroreflectată (RL) pe timp ploios RL ≥ 50 (RR3) și obligarea autorității contractante să impună cerințe minime privind retroreflexia marcajelor rutiere pe timp de noapte și vreme umedă sau ploioasă (cel puțin RW1 și RR1).

În drept invocăm art. 8 din Legea 101/2016, art. 135 din HG 395/2016

Solicităm proba cu înscrisurile atașate:

-Anexa nr. 1: Clarificarea nr. 1;
-Anexa nr. 2: Caietul de sarcini;
-Anexa nr. 3: Certificatele aferente vopselelor pe baza de solvent - AETEC Nr. 3986/PE-RR-II, Nr. 5391/P-RR-II, Nr. 4323/P-RR-II și Nr. 5399/P6-RR-II-A1;

-Anexa nr. 4: Certificatele aferente vopselelor pe baza de apa - AETEC Nr. 4308/P-RR-II, Nr. 4401/P-RR-II și Nr. 5450/P-RR-II;

-Anexa nr. 5: Dovada comunicării contestației către Autoritatea contractantă.

S.C. METALBAC & FARBE S.R.L.

Director General,

Ing. Sorin Popa

Sorin Popa

Digitally signed by Sorin Popa
Date: 2024.04.03 14:38:47 +03'00'

Domnului Președinte al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor